

Vet Aquí!

Butlletí lingüístic de la
Diputació de Girona

Juny de 2011

PEL JUNY, LA FALÇ AL PUNY

Al mes de juny s'esdevé el solstici d'estiu, moment de l'any en què el Sol és en el punt més alt i en què l'estiu relleva la primavera. Vet aquí el perquè de la dita *Per Sant Joan i Sant Pere, adéu primavera*.

El refranyer popular també conté dites que indiquen que a finals de juny, a partir de Sant Joan, el dia es comença a escurçar. I també n'hi ha que es refereixen a sant Pere i sant Pau apòstols com els qui, el dia 29, tanquen el mes.

Per Sant Joan, el dia més llarg de l'any.

Juny acabat, dia escurçat.

Sant Pere, juny enrere, i sant Pau tanca amb clau.

D'altra banda, la dita *No totes les pagues cauen pel mes de juny* vol donar a entendre que no totes les ofenses es vengen de seguida, sinó que tard o d'hora arriba l'oportunitat de fer-ho.

I referit a aquest mes també tenim l'embarbussament (o *travallengua*) *Pel juny, el bou no és junt al jou*.

QUI OSTENTA, PRESUMEIX

El verb *ostentar* significa 'mostrar, especialment amb afectació o per vanitat', i no pas 'exercir, ocupar o tenir'.

✘ L'alcalde **ostenta** la màxima representació del municipi.

Aquesta frase només funciona si el que volem dir és que l'alcalde presumeix de ser el màxim representant del municipi. Per tant, per expressar que l'alcalde és el màxim representant del municipi, cal que substituïm el verb *ostentar* per *exercir*:

✓ L'alcalde **exerceix** la màxima representació del municipi.

En altres casos, poden escaure altres verbs com ara *tenir*, *ocupar* o *posseir*.

✗ Ostenta el càrrec de gerent de l'organisme autònom.

✓ **Ocupa** el càrrec de gerent de l'organisme autònom.

✗ El Barça ostenta el títol de Lliga.

✓ El Barça **té** el títol de Lliga.

L'ARTICLE EN ELS NOMS DE LLOC

En relació amb els noms de lloc (o topònims) que van amb article, sovint dubtem si l'hem d'escriure amb majúscula o minúscula. Doncs bé, els topònims catalans i els catalanitzats porten l'**article amb minúscula inicial**, llevat, és clar, dels casos en què hagin d'anar amb majúscula per la posició que ocupen (a principi de text, després d'un punt, en una llista, etc.).

L'article s'escriu amb majúscula darrere del codi postal.

17100 La Bisbal d'Empordà

Hem de tenir en compte que l'article masculí es contrau amb la preposició que el precedeix.

✗ Vàrem passar per **La** Vajol.

✓ Vàrem passar per **la** Vajol.

✗ La carretera de **L'**Armentera

✓ La carretera de **l'**Armentera

✗ L'Ajuntament **de El** Far d'Empordà

✗ L'Ajuntament **de el** Far d'Empordà

✓ L'Ajuntament **del** Far d'Empordà

✗ La costa **de El** Baix Empordà

✗ La costa **de el** Baix Empordà

✓ La costa **del** Baix Empordà

✗ Una ruta per **Les** Lloses

✓ Una ruta per **les** Lloses

✗ Viatjarem a **La** Costa d'Ivori.

✓ Viatjarem a **la** Costa d'Ivori.

✗ La comarca de **La** Selva

✗ Un creuer **per El** Bàltic

✓ La comarca de **la** Selva

✓ Un creuer **pel** Bàltic

Aquesta norma afecta també l'article personal *en/na* i el salat *es/sa/ses*.

✗ L'església de Castellar de N' Hug

✗ Estiuegen a S' Agaró.

✓ L'església de Castellar de n' Hug

✓ Estiuegen a s' Agaró.

Totes les comarques catalanes (i gran part de les valencianes) porten article, llevat d'*Osona*.

En les llistes de topònims, tant podem escriure l'article al davant com al darrere. En cas que escriguem l'article al davant, no l'hem de tenir en compte a l'hora d'ordenar alfabèticament els topònims:

✗

El Baix Empordà

El Gironès

El Pla de l'Estany

El Ripollès

L'Alt Empordà

La Cerdanya

La Garrotxa

La Selva

Osona

✓

L'Alt Empordà

El **B**aix Empordà

La **C**erdanya

La **G**arrotxa

El **G**ironès

Osona

El **P**la de l'Estany

El **R**ipollès

La **S**elva

✓

Alt Empordà, l'

Baix Empodrà, l'

Cerdanya, la

Garrotxa, la

Gironès, el

Osona

Pla de l'Estany, el

Ripollès, el

Selva, la

UNA ENGRUNA DE MITOLOGIA

En la mitologia romana, el juny és el mes de la deessa Juno, l'esposa de Júpiter. Juno era la protectora de les dones i l'encarregada de vetllar per la felicitat i la prosperitat domèstiques. Les dones que s'havien de casar la invocaven amb el nom de *Pronuba*, i les que havien de donar a llum, amb el de *Lucina*, a fi d'assegurar-se un matrimoni feliç i un bon part.

INFORMACIÓ D'INTERÈS

Ja es pot consultar la publicació en línia del *Diccionari jurídic català* (DJC), que recull el lèxic jurídic del dret català.

Es tracta d'un diccionari enciclopèdic especialitzat que recull termes que formen part de les diverses disciplines del dret, com ara el dret públic, civil, penal, processal, canònic, ambiental, mercantil, etc. També inclou termes que pertanyen a la història del dret, ressenyes biogràfiques de juristes catalans i les expressions llatines més emprades en dret.

El DJC també recull un gran nombre d'entrades fraseològiques del llenguatge juridicoadministratiu, que poden ajudar els usuaris a fer servir correctament verbs o locucions.

La difusió en línia del DJC permet l'accés gratuït a l'obra i, sobretot, fer cerques ràpides i diverses: segons l'àrea temàtica, la llengua d'origen, etc.

Des de l'Oficina de Serveis Lingüístics us animem a proposar-nos temes que us interessaria que tractéssim, siguin de normativa (pronoms febles, relatius, etc.), de qüestions convencionals, de terminologia administrativa o de qualsevol altre àmbit d'interès per a la Diputació (informàtica, medi ambient, economia...), etc. Podeu fer-ho a l'adreça osl@ddgi.cat.

Diputació de Girona
www.ddgi.cat

Diputació de Girona

Pujada de Sant Martí, 4-5 | 17004 Girona
Tel. 972 185 000 | Fax 972 208 088

[Avis legal](#) | [Privacitat](#) | [Accessibilitat](#)